

1. DE VOORAFGAANDE INDICATIES VOOR DE RUIMTELIJKE ORDENING VAN HET
LINKER SCHELDEOEVERGEBIED EN VAN HET LAND VAN WAAS (1)

---

door Dr. H. Anselin

De ruimtelijke ordening van het Linker Scheldeoevergebied moet aan een aantal vereisten voldoen wil men hier niet door de uitvoering van ondoordachte plannen zelf moeilijkheden scheppen of de volle toekomstmogelijkheden verspelen.

Deze vereisten zijn enerzijds van inhoudelijke aard en anderzijds van formele aard.

1. De ruimtelijke inplanting van haven- en van industriezones moet zodanig geschieden dat deze twee verschillende functies elkaar niet storen zowel m.b.t. de trafiek van aan- en afvoer van/naar zee en van/naar land.
2. De vorm van de watervlakken en dokken moet een rationeel gebruik van de bodem toelaten zowel voor commerciële als voor industriële trafiek.
3. Er moet vooral op gelet worden dat door te snelle beslissingen op de korte termijn de gronden langs de Schelde zouden worden ingepalmd door industriële ondernemingen, waardoor de stroom op de Linkeroever zou afgesloten worden.
4. Wel dient er rekening mede gehouden dat in de eerstkomende jaren vooralsnog de toegang van de zee naar Antwerpen langs de Westerschelde zal geschieden, maar dat op de lange termijn een Boudewijnkanaal tot de zakelijke mogelijkheden behoort.

---

(1) Voor de hypothesen welke aan dit tweede deel ten grondslag liggen zijn we zo vrij te verwijzen naar "Objectieven van de studie" op p. VII.

5. Vanuit het oogpunt van het verkeer dient aanbevolen dat de arbeidsintensieve ondernemingen voorzover zij geen zeetrafiek behoeven ook niet in deze LSO-zone zouden worden gevestigd.
Verder verdient het aanbeveling de dokken voor het eigenlijke havenverkeer in het Zuiden op te richten : het afgeleide landverkeer zal immers groter zijn voor deze activiteiten dan voor de industriële ondernemingen. Deze laatste zullen uiteraard kapitaalintensief zijn, relatief minder arbeidskrachten tewerkstellen en kunnen dus best in het noordelijke deel gelocaliseerd.
6. De afgeleid-verwerkende industrieën die geen zeetrafiek behoeven en doorgaans arbeidsintensiever en zelfs deels op vrouwenarbeid aangewezen zullen zijn, dienen gelocaliseerd op de reeds in voorbereiding zijnde industrieterreinen te Sint-Niklaas - Temse.
Voor deze bedrijven zijn immers de "external economies" van grote bevolkingskernen belangrijker.
Bedrijven van geringere omvang kunnen ook in kleinere gemeenten ingeplant.
7. Met het oog op de woningbouw voor de bevolkingstoename moeten in een beperkt aantal kernen ruimten worden vastgelegd : het betreft hier Sint-Niklaas, Beveren, Melsele, Zwijndrecht, Temse. Zoals hoger aangestipt zal de inname van deze gronden door woningen wel niet zo'n vaart nemen als in sommige kringen wordt gedacht.
8. Voor de groenzoning dienen een aantal mogelijk gebieden definitief gereserveerd en later voor de recreatie uitgerust.
9. Teneinde een eventuele uitbreiding te geven aan de tuinbouw van het Waasland, moet erover gewaakt worden dat de pedologisch voor tuinbouw zeer geschikte gronden vooralsnog niet voor niet-agrarische doeleinden definitief worden in gebruik genomen.

10. Zoals hoger werd aangestipt zal de ontwikkeling op de Linker Scheldeoever zich over een relatief lange periode uitstrekken. Dit vereist een goede planning van onteigeningen en grondbestemmingen zodat goede landbouwgronden niet overhaast worden in beslag genomen om dan gedurende jaren ongebruikt en nutteloos te blijven liggen.
11. Ook dient de fazering der havenwerken en industriebouw progressief te gebeuren en niet lukraak over het linker Schelde-oevergebied. Dit is het enige middel om de zware structuurveranderingen voortschrijdend op te vangen, zonder het creëren van onoverkomelijke menselijke en sociale problemen.
12. Wil men de evolutie op de linker Schelde-oever bespoedigen dan dient goed overwogen welke maatregelen door een massale immigratie van vreemdelingen vereist zullen worden.
13. Is het nog nodig er op te wijzen dat een ernstige planning van de linker Schelde-oever een open gesprek zal vergen nopens alle ontwerpen door al de diverse betrokken instanties opgemaakt ?